

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia

HOFOR - Vind & Energihandel
Direkte tlf.: +45 27954233
E-mail: peolse@hofor.dk
Dato: 22.11.2021

Input til Energinets anmodning om undtagelse for tidsfristen for implementering af de europæiske platforme PICASSO og MARI 24. juli 2022

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på Energinets høring vedr. udskydelsen af PICASSO og MARI.

Det er en udfordring, at Energinet ikke har kunne opretholde sit oprindelige udgangspunkt som en drivende kraft mod de fælles europæiske markeder via det nordiske samarbejde, navnlig Nordic Balancing Model. En model som endnu ikke er implementeret lige som det nationale marked for automatiske reserver er blevet udskudt og derefter termineret. Såfremt markedsaktører i DK2 forsat skal overveje at investere i muligheden for et agere på markedet for automatiske reserver, bedes Energinet overveje sin implementeringshorisont til at inkorporere de reelle risici for udskydelse, som manglende eller langvarige forsinkelser af godkendelser på det lovgivningsmæssige område. Dette bør tages i betragtning ved fastsættelse af go-live dato for alle de fremtidige projekter.

I høringsmaterialet om udskydelsen af både MARI og PICASSO bemærkes, at Energinet planlægger en implementeringsperiode på mindst 6 måneder for hvert af de europæiske projekter. Dette må tolkes som, at der er 6 måneder til implementeringsarbejdet i samarbejde med Energinet og derved mulighed for at kunne udvikle og tilpasse sig de strengere krav, som nu stilles i forbindelse med både afregning, kommunikation og energiaktivering. Sådant en implementeringsperiode må forventes at være med dedikerede ressourcer fra Energinet og uden projektrisiko relateret til fx lovgivning og implementering i Energinet, ligesom det ses i det nordiske udviklingsmiljø i dag. Energinet skal overgå til de europæiske markeder den 24. juli 2024. Det bemærkes, at dette er mindre end 12 måneder efter implementeringen af afregning af ubalancer på 15 minutters opløsning (15ISP). Som der læses i høringsmaterialet, er der et behov for 6 måneder til evaluering af 15ISP. Såfremt Energinet forsat ønsker at opretholde planen om at implementere markedet for manuelle reserver inden markedet for automatiske reserver, samtidigt med, at Energinet giver 6 måneder til implementering af hvert projekt, hvad enten det skyldes Energinets eller aktørernes ressourcer, må det være nødvendigt at tilpasse den fremførte plan eller på anden vis uddybe, hvordan aktører skal stille sig parat til implementering. Tidsplanen vurderes ikke realistisk og HOFOR ser gerne, at Energinet revidere deres tidsplan, så det sikres, at der ikke arbejdes med konstante udskydelser eller udskydelser i allersidste øjeblik.

I høringsmaterialet omkring udskydelsen af den europæiske platform PICASSO, bemærkes under punkt 8, ”Detaljeret plan og tidslinje for tilslutning af den europæiske aFRR platform efter undtagelsesperioden udløb, Figur 2”, at trin 4, hvilket dækker over ”test af BSP bud-infrastrukturen, hvori udvalgte LFC-udbydere kan levere standard energibud til de lokale TSO’er”, er planlagt hen over en sommerperiode. Den vedrørende tekst omkring trin 4 peger på, at dette trin implementeres i Q3 2023 og Q1 2024. Med udgangspunkt i, at

udviklingen af dette marked skal ske ud fra et ikke-diskriminerende teknologisk udgangspunkt, vil HOFOR opfordre til, at denne testperiode tilpasses således, at varmekraftværker, varmepumper og elkedler også kan deltage. Det skal bemærkes, at disse anlæg i deres natur er afhængigt af et varmebehov, hvilket naturligt ligger i den koldere periode af året.

Det må ses samfundsøkonomisk relevant, at test relateret til både PICASSO og MARI, skal tage højde for at flest mulige aktører kan deltage og, at der generelt bibeholdes en ikke-diskriminerende adfærd i den teknologiske udvikling af systemydelsesmarkedet.

I forbindelse med udskydelsen af PICASSO, både det nationale og det nordiske marked for automatiske reserver, bemærkes endvidere, at det marked der i dag eksisterer for kapacitet, kan være skævvredet ved ikke at have de samme muligheder, som er implementeret i andre markeder for systemydelser. Der kan være tale om elementer så som mindre budstørrelser, opdelelig bud og andre lignende tiltag mod et mere fleksibelt marked – et marked, hvor flere aktører vil kunne byde ind. Disse elementer, samme med langsigtede rammevilkår og prissignaler, vil være med til at skabe et større marked. Endelige noteres det, at der ved den manglende indførelse af et marked for automatiske reserver i det østlige Danmark, ej heller er mulighed for at kunne levere den efterspurgte mængde til sit eget områdes behov og ej heller vil det være muligt at assistere i de nærtliggende zoner. En mere bred budstruktur og flere udbydere til systemydelsesmarkedet må alt andet lige føre til en samfundsøkonomiske gevinst.

HOFOR stiller sig gerne til rådighed for at diskutere ovenstående kommentarer med Energinet.

Med venlig hilsen

HOFOR A/s
Peter Lindahl Olsen
Forretningsudvikler, Energihandel
Direkte tlf.: +45 27954233
E-mail: peolse@hofor.dk